

Anti-pestprotocol

‘OBS de Springplank’

Inhoudsopgave:

- Inleiding	2
- Doel	2
- Preventief tegen pesten	2
- Wat is pesten	3
- Hoe wordt er gepest	3
- Voorwaarden voor de aanpak tegen pesten	4
- Welke rollen zijn er bij pesten	5
- De vijfsporen aanpak.	5
- Consequenties van pestgedrag	6
- Adviezen voor ouders	7

Protocol 'anti-Pesten'.

Inleiding.

We bieden een passende en veilige school voor ieder kind. We werken op basis van respect en vertrouwen. Iedereen is verantwoordelijk voor de hele school, we houden rekening met elkaar, spreken elkaar aan op gedrag en we voelen ons er veilig.

De fysieke en sociale veiligheid van kinderen, collega's en ouders vinden wij belangrijk. Hoe graag we dat ook samen willen, het gaat niet altijd vanzelf goed. In de SAAM*wijzer veiligheid staat opgenomen welke maatregelen wij, als stichting, nemen om te zorgen voor veilige scholen. Dit document is van toepassing op alle scholen van SAAM, maar wordt jaarlijks specifiek gemaakt voor iedere individuele school. Voor zaken omtrent (sociale)veiligheid verwijs ik u naar het document Saam*wijzer veiligheid. In dit document wordt er verder toegespitst op het beleid Anti-pestten.

Doel:

Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan!

Door regels en afspraken zichtbaar te maken, kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op regels en afspraken.

Leerkrachten, leerlingen, ouders en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit Anti-pestprotocol.

Preventief tegen pesten:

Allereerst proberen wij preventief te werken. We bespreken in het team hoe de sfeer op school is, werken aan projecten tegen pesten, tegen cyberpesten en aan sociale vorming.

In elke groep wordt regelmatig gesproken over samen spelen en samen werken en het voorkomen van vervelend gedrag of pesten op school. Aan hand van echte of fictieve situaties leren we van en met elkaar over het waarom van gedragsregels en goede omgangsvormen. Zo proberen wij de meeste problemen voor te zijn en kinderen de tools te geven om het zelf op te lossen.

De gouden weken

Tijdens de eerste weken na de zomervakantie organiseren we de Gouden weken. Bij de Gouden weken ligt het accent op groepsvormende activiteiten en oudercontact. De Gouden weken gaan na de zomervakantie direct van start. Een groep heeft de tijd nodig om zich te vormen na de vakantie. Door actief hiermee aan de slag te gaan is het mogelijk samen met de kinderen te werken aan een prettige, veilige sfeer in de groep. Door het samen te doen zijn zij medeverantwoordelijk en eigenaar van de groepsafspraken die gemaakt worden.

Bikkeltraining

Om op een structurele wijze aandacht te besteden aan een evenwichtige sociaal-emotionele ontwikkeling gebruiken we de methode 'Bikkels'.

Wat is pesten:

We doen allemaal wel eens iets (al dan niet onbewust) wat een ander niet bevalt. Echter, wanneer die ander aangeeft dat dit moet stoppen en je gaat toch door, dan spreken we van pesten. De precieze definitie van pesten luidt dan ook als volgt: *'Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van een of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen.'*

Pesten is niet hetzelfde als plagen. Om, ter ondersteuning van de bovenstaande definitie, het verschil duidelijk aan te geven, biedt het onderstaande schema de verschillen.

Plagen	Pesten
Gelijkwaardigheid	Machtsverschil
Wisselend 'slachtofferschap'	Hetzelfde slachtoffer
Humoristisch	Kwetsend
Af en toe	Systematisch*
	*een (aantal) keer per week of regelmatig

Pesten komt helaas op elke school voor. Het is een probleem dat wij onder ogen willen zien en op onze school serieus willen aanpakken.

Hoe wordt er gepest?

Met woorden: Vernederen, belachelijk maken
Schelden
Dreigen
Met bijnamen aanspreken

Gemene briefjes, mailtjes, sms-jes schrijven

Lichamelijk:	Trekken aan kleding, duwen en sjoeren Schoppen en slaan Krabben en aan haren trekken Wapens gebruiken
Achtervolgen:	Opjagen en achterna lopen In de val laten lopen, klemzetten of rijden Opsluiten
Uitsluiten:	Doodzwijgen of negeren Uitsluiten van feestjes Bij groepsopdrachten
Stelen of vernielen:	Afpakken Kliederen op materialen van de ander Dingen van de ander beschadigen
Afpersing: staan	Dwingen op geld of spullen af te doen Het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen
Digitaal pesten: social	Anonieme berichten versturen telefoon of media Schelden, roddelen, bedreigen, foto's van mobieltjes en webcam op het internet plaatsen, wachtwoorden en credits stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen, happy slapping en het versturen van een e-mailbom.

Voorwaarden voor de aanpak tegen pesten:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, kinderen die pesten en de zwijgende groep leerlingen die niets doet), leerkrachten en de ouders/verzorgers.
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.

- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanning toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak. Wij gebruiken hiervoor de vijfsporenaanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan zal er overlegd worden over een andere aanpak, eventueel met hulp van externe instanties. Ook kan er advies gevraagd worden aan de vertrouwenspersoon binnen het team. De Springplank beschikt over twee vertrouwenspersonen, Julisa Coenders en Annemieke Kuitert (tevens anti-pest coördinator).

Welke rollen zijn er bij pesten?

1. Het gepeste kind
2. De pester
3. De rest van de klas (de zwijgende middengroep)
4. De leerkrachten
5. De ouders.

De vijfsporenaanpak, welke stappen zetten we als er gepest wordt?

1. Steun bieden aan het kind dat gepest wordt.

We luisteren naar wat er gebeurd is. We laten aan het kind merken dat hij/zij uniek is en dat we er voor hem/haar willen zijn. We nemen het probleem serieus. We gaan samen met het kind op zoek naar mogelijke oplossingen en begeleiden het kind daarin. Indien nodig schakelen we deskundige hulp in. We houden vervolgesprekken met het kind.

2. Steun bieden aan het kind dat zelf pest.

We nemen de tijd voor een gesprek met het kind. Pesten gebeurt nooit zonder reden, we vinden het daarom belangrijk om achter de oorzaak te komen. We zullen ingaan op de impact van de pester op het slachtoffer. We zorgen ervoor dat het kind zich veilig voelt en leggen hem/haar uit wat we als school zullen doen om het pesten te stoppen. We stellen hierin duidelijke grenzen. We houden vervolgesprekken met het kind.

3. De ouders van het gepeste, pestende kind steunen en de ouders van de middengroep indien noodzakelijk informeren.

We zullen ouders ervan op de hoogte stellen als hun kind in een pestsituatie zit. We zullen de tijd nemen het probleem met de ouders te bespreken. Ouders zijn altijd welkom met vragen of om hun verhaal te doen.

4. Mobiliseren van de zwijgende middengroep.

We zullen ook de groep op de hoogte stellen van het pesten. We praten met de groep over ieders eigen rol daarin. De groep kan het pesten doorbreken door actief een rol te spelen in het proces. Het is belangrijk dat de groep leert het pesten bespreekbaar te maken met de leerkracht en/of ouder. De groep heeft de mogelijkheid om met oplossingen te komen waarin ze zelf een actieve rol spelen. (Hoe we deze stap zetten is afhankelijk van de gevoeligheid van het slachtoffer).

5. De algemene verantwoordelijkheid van de school en professionalisering van de leerkrachten.

Wij als school zijn verantwoordelijk voor de veiligheid van de kinderen. Wij vinden het belangrijk dat alle leerkrachten en andere medewerkers binnen de school weten hoe ze moeten handelen bij pestgedrag. Jaarlijks bespreken we dit protocol en stellen dit bij waar nodig. Binnen onze school is Annemieke van der Leest anti-pestcoördinator. Zij is het aanspreekpunt als het gaat om pestgedrag en is verantwoordelijk voor het anti-pestbeleid binnen onze school. In eerste instantie is het de leerkracht zelf die de signalen over pesten krijgt. Hij of zij zal ook de stappen ondernemen om het pesten aan te pakken, maar hij kan een beroep doen op de anti-pest coördinator. Ook leerlingen en ouders kunnen hier een beroep op doen. Samen zullen zij het pestprobleem in kaart brengen en op zoek gaan naar oplossingen. De coördinator zal een vinger aan de pols houden tijdens het traject dat wordt uitgezet en aanspreekpunt blijven.

Consequenties van pestgedrag

Bij melding van pesten wordt in eerste instantie de Vijfsporenaanpak gestart.

Als de pester niet stopt...

Dan volgen er consequenties in vier fasen:

1. Lichte straf (bv. niet naar buiten, time-out met gesprek over de regels, melden bij ouders).
2. Gesprek met ouders, sorry-brief laten schrijven, middag de klas uit (= time-out).
3. Externe hulp inschakelen, directie aanwezig bij gesprekken.
4. Schorsen (max. 5 schooldagen), leerplichtambtenaar informeren of verwijdering van school.

N.B: Alle concrete acties en afspraken worden door de groepsleerkracht vastgelegd in Esis m.b.v. de formats die hangen aan Esis: incidenten-/registratieformulier.

Adviezen voor ouders

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken. Geef dit wel door aan de leerkracht van uw kind, zodat deze op de hoogte is van de situatie.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans een pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.